

Zpravodaj Lingea

Vážení zákazníci,

dovolujeme si Vám, jakožto registrovaným uživatelům některého z našich slovníků (případně zájemcům o zaslání noviněk), zaslat první číslo našeho Zpravodaje. Tento časopis bude vycházet přibližně jednou za dva měsíce a posílat jej budeme stejně jako nyní elektronickou poštou. K vydávání pravidelného zpravodaje jsme se odhodlali především z těchto důvodů:

1. Chtěli bychom Vás průběžně informovat o novinkách a především nových produktech, které uvádíme na trh. Jen za posledního půl roku to bylo celkem 11 titulů, dalších se dočkáte ještě před začátkem léta.

2. Rádi bychom Vám také poskytli dostatek informací o jednotlivých titulech, jejich rozsahu i obsahu, abyste se lépe orientovali v naší produkci a mohli si vybrat právě ten slovník, který Vám nejlépe poslouží. Dozvíte se také některé zajímavosti z tvorby slovníků, zpracování toho kterého jazyka nebo postřehy z přípravy programů pro kapesní počítače.

3. V tomto roce bude pravidelně ve všech číslech vycházet i seriál na pokračování, který přiblíží mnoho-možná některým z Vás prozatím skrytých - vlastností programu Lexicon. Umožní Vám nahlédnout pod pokličku tohoto programu a efektivně využít všech jeho možností. Tyto články vznikají zcela nově, v žádném případě tedy nekopíruje uživatelskou příručku či programovou nápovědu.

4. Přílohou tohoto zpravodaje bude vždy aktuální ceník našich produktů, pozvánky na výstavy či seznam prodejců, a to především těch, u kterých budete mít možnost vybírat z celé naší nabídky nebo si program přímo v prodejně vyzkoušet.

Zpravodaj hodláme zpestřit články o dalších lingvistických aplikacích a nástrojích. V prvním čísle začneme s asi nejvíce používaným nástrojem, a sice korektorem pravopisu. V dalších číslech zodpovíme často kladené dotazy z technické podpory. Obsah i rozsah tohoto zpravodaje můžete do budoucna i Vy sami ovlivnit tím, že nám napíšete, co by Vás ještě zajímalo, či co naopak pokládáte za zbytečné. Naším cílem je průběžně poskytovat zajímavé informace z oblasti elektronických slovníků i dalších lingvistických aplikací v rozsahu, který nezatíží přenosové linky, ani Vás nebude příliš okrádat o drahocenný čas.

Přejeme Vám všem hezké jarní dny a zajímavé čtení
redakce Zpravodaje Lingea

NOVINKY

Lingea Collins COBUILD v prodeji

Začátkem února byl uveden do prodeje další titul nové řady slovníků Lexicon 2002. Tentokrát se jedná o velmi kvalitní výkladový slovník světového nakladatele HarperCollins Publishers. Předkládáme vám nejnovější verzi tohoto slovníku, jehož knižní verze byla dokončena v r. 2001. Je tedy možno bez nadsázky říci, že se jedná o slovník nového tisíciletí.

Používání výkladových slovníků nemá mezi českými uživateli příliš velkou tradici, což je jistě škoda. Použití takového slovníku umožňuje mnohem lepší pochopení významů jednotlivých slov a osvojení si jejich užití ve správných kontextech. Pokud uvážíme, že řada významů je doplněna typickými synonymy, případně antonymy, jedná se o výborný nástroj k dalšímu zdokonalování se v cizím jazyce. Výkladový slovník Collins COBUILD navíc obsahuje na 100 000 pečlivě vybraných příkladů z reálného jazyka, většinou ve formě celých vět. Takový rozsah je i mezi výkladovými slovníky naprosto jedinečný. Vzhledem k velmi příznivé ceně 990 Kč (vč. DPH) nezbyvá než tento slovník vřele doporučit.

Kapesní slovníky v prodeji

15. dubna bude k prodeji uvolněna i dlouho očekávaná verze kapesních slovníků. Tyto slovníky jsou určeny pro kapesní počítače na bázi systému Pocket PC (Windows CE) i Palm OS. Nová verze používá technologii Lexicon 2002, která mimo jiné umožňuje více pohledů na heslo, zobrazení speciálních znaků či fonetický přepis výslovnosti a fonetické hledání v angličtině.

V plné verzi slovníků naleznete na jediném CD verze programu pro 12 různých platformách Pocket PC pro různé procesory (Strong ARM, MIPS, SH) včetně podpory novějších systémů Handheld PC 2000 a Pocket PC 2002. Pro operační systém PalmOS postačí jediná verze, která ovšem podporuje i řadu rozšíření novějších přístrojů Palm, Visor, Sony Clie i HandEra. Podle rozsahu dat si můžete opět vybrat ze tří různě velkých slovníků. Ve srovnání s minulou verzí jsou všechny slovníky bohatší, díky nově použité technologii ovšem zabírají v paměti stejně nebo i méně místa než srovnatelné slovníky minulé verze.

Prodejní cena kapesních slovníků byla opět snížena na 1490 Kč (vč. DPH). V některém z příštích čísel se ke kapesním slovníkům a ka-

pesním počítačům vrátíme v samostatném článku.

Lingea na CeBITu

Od 13. do 20. března se v německém Hannoveru jako každoročně konala největší počítačová výstava v Evropě CeBIT 2002. Společnost Lingea na vlastním stánku v pavilonu 8 vystavovala slovníky určené pro německý trh. Konkrétně se jednalo o velký oboustranný anglicko-německý slovník, výkladový slovník Lingea Collins COBUILD a řadu odborných slovníků. Všechny slovníky používají novou technologii Lexicon 2002. Za zmínku stojí, že Lingea byla na CeBITu jedinou firmou z České republiky z oblasti výukového softwaru či slovníků.

Linux Expo

Ve dnech 22.-23.3. se v Praze konal již druhý ročník specializované výstavy Linux Expo. Společnost Lingea zde prezentovala slovníky Lingea Lexicon na platformě Linux. Bylo patrné, že příznivci tohoto systému i další návštěvníci výstavy oceňují skutečnost, že i pro Linux je nyní k dispozici profesionální slovníkový software s kvalitními daty. Navíc za jednu cenu a na jediném CD spolu s verzemi pro Windows a Mac OS.

Navštivte nás na AMPERu a ITC

Ve dnech 9. - 12. 4. 2002 nás můžete navštívit na mezinárodním veletrhu elektrotechniky a elektroniky AMPER 2002 v Praze Letňanech v hale 3 na stánku D36 nebo o několik dní později - 17. - 19. 4. na veletrhu informačních technologií a komunikací ITC PRAGUE 2002 na Výstavišti v Praze, stánek PK 41. Pokud máte zájem blíže se seznámit s našimi produkty, vyzkoušet si, v čem jsou dokonalejší nové verze našich slovníků oproti starším, nebo se dozvědět o četných novinkách naší produkce, budete k tomu mít jedinečnou příležitost. Všechny srdečně zveme!

□

FILOZOFIE PROGRAMU LEXICON I.

Lexicon je program, který umožňuje efektivní vyhledávání hesel ve slovníku a jejich přehledné zobrazení. Zatímco při práci s knižním slovníkem zrychlíte hledání pouze vhodným nasliněním prstu a zobrazení hesla je jednou provždy dané velikostí stránky, u počítačového programu je tomu jinak. Funkce hledání je vlastně takový skřítek, který místo uživatele prolisťuje celý slovník a najde vše, co by jej mohlo zajímat. Například nejen heslo samotné, ale také výskyty hledaného slovíčka v příkladech u jiných hesel.

Práce s více slovníky

Naše firma nabízí několik různě zaměřených slovníků pro angličtinu i němčinu, které se prodávají samostatně. Ať si koupíte jeden nebo více slovníků, standardně se nainstalují takovým způsobem, že po spuštění programu Lexicon je možno okamžitě pracovat se všemi současně. To znamená, že se jakékoliv heslo automaticky hledá ve všech slovnících a v obou směrech překladu. V tom je první podstatná výhoda programu Lexicon. Není nutno pracovat s několika různorodými programy a v každém klást stejný dotaz, nemusíte ani volit nějaký speciální (a řádově pomalejší) režim vyhledávání, Lexicon obratem nalezne zadané heslo ve všech slovnících.

Vyhledání hesla

Charakteristickým rysem hledání v Lexiconu je skutečnost, že zadaný vstup se chápe jako dotaz v širším slova smyslu. Co to znamená? Možná jste se již setkali s jednoduššími slovníkovými programy, které pracovaly na principu postupného hledání. Začnete psát dotaz a v seznamu všech hesel slovníku se začnete postupně přibližovat v nejbližšímu heslu vyhovujícímu zadání. Takový přístup je samozřejmě možný, má však řadu omezení a nevýhod, např.:

- Musíte předem určit, zda se má hledat např. v anglicko-české nebo česko-anglické části, případně i ve kterém slovníku.

- Pokud zadáte jiný než základní tvar (např. při přenosu hesla přes schránku), program často nedá přijatelný výsledek. Zkuste např. tímto způsobem najít anglické slovo *went*. Program skončí někde mezi hesly *wend* a *wentetrap*, což má do správného *go* dosti daleko.

- Tímto způsobem nelze najít výskyty slova uvnitř jiných hesel.

V programu Lexicon jsme proto volili jiný přístup. Napišete (nebo přenesete přes schránku) neznámé slovo, čímž položíte dotaz. Lexicon zahájí hledání a snaží se maximálně uspokojit vaši „potřávku“. To konkrétně znamená:

1. heslo se automaticky hledá **ve všech slovnících**
2. pokud je zapnuté Hledání **v obou směrech** (standardně Ano), hledá se v obou stranách dvojjazyčného slovníku
3. pokud je zapnuté **Tvaroslovné** hledání (standardně Ano), Lexicon převede slovo do základního tvaru a dále hledá již toto heslo, takže pro slovo *went* správně vyhledá heslo *go*
4. pokud je zapnuté **Fonetické** hledání (standardně Ne), Lexicon hledá zadané slovo metodou „jak je slyším“, takže pro anglické slovo *leik* nalezne správně *lake*
5. pokud máte navíc zapnuté **Fulltextové** hledání (standardně Ano), Lexicon hledá všechny výskyty hesla kdekoliv uvnitř hesel, tedy i v překladech, výkladech, příkladech nebo poznámkách

To byla ovšem situace, kdy jste zadali správné heslo, resp. takové heslo, které se vyskytuje v některém slovníku. Co se ale stane v případě, že zadáte slovo nesprávně? I v tomto případě se Lexicon snaží nenechat uživatele na holičkách. Obvykle se jako výsledek dotazu objeví dvě záložky se seznamem hesel.

1. V prvním seznamu označeném jako **Překlepy** jsou všechna slovíčka, ze kterých neznámé slovo mohlo vzniknout překlepem. Konkrétně jsou to taková slova, která se od zadaného liší v jednom chybějícím, přebývajícím nebo změněném písmenu anebo prohozením dvou sousedních písmen.
2. V druhém seznamu označeném jako **Okolí** jsou slova z abecedního okolí neznámého slova.

Zobrazení hesla

Další charakteristickou vlastností Lexiconu je způsob zobrazení hesel. Možná jste z různých internetových slovníků nebo jednoduchých slovníkových aplikací nabyli dojmu, že správný elektronický slovník se skládá ze seznamu dvojic, které tvoří vždy slovo a jeho překlad anebo fráze a její překlad. Lexicon se vás pokusí přesvědčit o opaku.

Jakýkoliv kvalitní slovník totiž nelze vméstnat do představy jednoduché databáze slovíček. To jen programátoři a autoři těchto programů se pokusili zjednodušit si práci. Přirozený jazyk je totiž příliš složitý a současně bohatý a krásný na to, abychom jej takto znásilňovali. Pokusíme se vysvětlit proč.

Především je potřeba rozlišovat mezi heslem, jedním jeho významem a konkrétním překladem. Tyto pojmy se u jednoduchých databází zcela stírají, což rozhodně nevyhovuje o přílišné profesionalitě autorů takových slovníků. Jedná se totiž o zcela zásadní věc. Např. anglické slovíčko *green* tvoří jedno heslo a má ve studijním slovníku 11 významů. Pokud se na ně pozorněji podíváte, uvědomíte si, že dané členění je zcela přirozené a rozumné. První význam je základní a odkazuje na *barvu*. Druhý význam se týká *zeleně*, např. *trávy*. Třetí a čtvrtý význam (podobně jako v češtině) jsou různé varianty na téma *ekologický*. Pátý význam nás posouvá ke smyslu *nezralý* (zelená hruška), šestý nemá obdobu v češtině a znamená totéž co *naivní*.

Rozdíl mezi významem a jedním překladem spočívá v tom, že zatímco slovo v dané větě nabývá pouze jednoho konkrétního (a s jinými nezaměnitelného) významu, odpovídající překlad je možno volit z celé řady slovíček uvedených pod daným významem. Ta jsou do jisté míry zaměnitelná, protože v daném významu se jedná o synonyma. Zvolení vhodného ekvivalentu se pak řídí jinými okolnostmi, např. stylem překladu, úrovní překladatele, celkovým kontextem okolních vět apod.

Velmi důležité je taktéž řazení významů a ekvivalentů u jednotlivých významů. Uspořádání významů je nutno volit velmi uvážlivě především s ohledem na frekvenci výskytu daného významu v současném živém jazyce. Pořadí ekvivalentů také není nahodilé, na prvním místě je vždy uveden ten nejhodnější, obvykle stylově neutrální, následují překlady specifitější nebo stylově zbarvené.

Velmi důležité jsou také doplňující kontextové poznámky, pro přehlednost zobrazené odlišnou barvou a v kurzívě. Význam českého překladu totiž může být natolik obecné slovíčko s tolika významy (např. *dělat, dát, brát*), že bez uvedení doplňkové informace nemusí být jasné, o jaký význam se vlastně jedná. Ještě kritičtější je situace při překladu z češtiny do cizího jazyka. Pokud je kontextová poznámka nepřesná nebo není uvedena vůbec, začátečník pak z neznalosti (či nedbalosti) zvolí naprosto nevhodný ekvivalent, např. pro *konec ledna conclusion of January*.

Abychom ještě lépe demonstrovali rozdíl mezi naším přístupem a verzí slovníku v podobě slovníků

dvojic, dovolíme si uvést konkrétní příklad. Představme si následující slovník, resp. jeho část u hesla *green*:
green: čerstvý
green: ekologický
green: jamkoviště
green: naivní
green: nezkušený
green: ozeleněný
green: porostlý zelení
green: zelenat se
green: zelený
green: zeleň

Uvedený seznam je možná na první pohled přehledný, záhy si však můžeme uvědomit fatální nedostatký, např.:

1. I úplný začátečník asi ví, že základní význam slova *green* je *zelený*, nikoli *čerstvý* nebo dokonce *jamkoviště*. Přesto se tento základní význam vyskytuje nikoli na začátku, ale téměř na konci seznamu překladů.
2. Z důvodu abecedního seřazení jsou navíc promíchány adjektivní, substantivní a slovesné významy. To je ovšem na úkor přehlednosti.
3. Slovník postrádá základní doplňkové informace, které by měl správně mít: označení slovního druhu, fonetický přepis výslovnosti nebo stylová či věcná upřesnění významu.
4. Slovník neobsahuje ani ustálená spojení a další ilustrativní obraty. Bez toho ovšem žádný kvalitní slovník nemůže existovat. Vezměme si např. jednoduché a frekventované spojení *turn green* (zelenat), které ani nelze vyjádřit jednoslovným anglickým ekvivalentem.

Výše uvedený příklad vysvětluje, proč naše slovníky připomínají svým uspořádáním spíše knižní slovníky než prosté databáze slovíček. Právě vysvětlující poznámky, členění hesla podle slovních druhů a významů či ukázkové příklady dávají dostatek informací pro správné pochopení významu slova nebo naopak pro použití nejhodnějšího termínu při překladu do cizího jazyka. Na rozdíl od knih jsou však hesla mnohem přehlednější: nový význam začíná vždy na novém řádku stejně jako všechny příklady, jednotlivé informace jsou barevně odlišeny apod. □

Příště: Filozofie Lexiconu II. (výklad o provázanosti různých hesel a výukových možnostech programu)

SLOVNÍKY LINGEA LEXICON

V prvním čísle našeho Zpravodaje bychom vám rádi krátce představili slovníky, které nabízíme. Jak jistě víte, jde především o překladové anglické a německé slovníky, a to jak všeobecné, tak i odborné.

Studijní slovníky

Tyto slovníky s rozsahem 75 000 hesel a 200 000 překladů odpovídají spíše větším knižním slovníkům a mohou tak být ideální pomůckou pro studenty a všechny, kdo se chtějí zdokonalovat v anglickém či německém jazyce. Slovníky vynikají jednoduchou obsluhou a velkou vstřícností vůči uživateli. Ihned po zadání hesla se zobrazí jednotlivé významy daného slova s příklady a kolokacemi, které vás navedou ke správnému užití slovíčka ve větě. Každý jistě také uvítá nabídku synonym a příbuzných slov, která slovník nabízí. Fulltextové, fonetické, ani tvaroslovné hledání v těchto slovnících samozřejmě nechybí. Při studiu jazyka jistě využijete možnost učit se a procvičovat slovíčka ze 300 témat, která ve slovníku najdete. Velkou výhodou je možnost doplňování dalších slovíček a tvorba vlastních tematických okruhů. Součástí slovníků je taktéž stručný přehled gramatiky.

Velké slovníky

V současné době jsou asi nejobsáhlejšími všeobecnými oboustrannými slovníky na českém trhu, o čemž svědčí 200 000 hesel, 500 000 překladů a 70 000 příkladů a frází v každém z nich. Tyto slovníky jsou určeny všem, kdo pracují s cizím jazykem na vyšší úrovni, ať už jako překladatelé, studenti vysokých škol či zástupci velkých firem. Oproti studijním slovníkům se zde vyskytuje mnohem více příkladů, kolokací, dále precizně zpracovaná frazeologie, slangové výrazy a pojmy z různých oborů. Naše slovníky vznikají na základě výkladových slovníků daných jazyků a naši snahou je, aby obsahovaly co nejaktuálnější slovní zásobu, proto zde najdete mimo jiné také např. termíny z oblasti informačních technologií, která byste jinde s největší pravděpodobností nenašli. Stejně tak je v rámci velkého slovníku navíc slovník zkratk, který umožňuje vyhledat výklad různých zkratk a jejich ekvivalenty - pokud existují.

I když velké slovníky obsahují mnoho hesel a slovních spojení z oblasti ekonomiky, práva, technických i přírodních věd, nikdy nemohou jít do takové hloubky jako odborné specializované slovníky. Pro-

to nabízíme i slovníky odborné, a to technické a hospodářské.

Technické slovníky

Obsáhlé slovníky zahrnující 180 000 hesel odráží aktuální odbornou slovní zásobu z více než 130 oborů vědy a techniky. Tímto svým rozsahem se řadí k největším současným odborným slovníkům. Hesla jsou obohacena o příklady, doplňující informace a určení oborů, ke kterým se daná slovíčka řadí. Stejně jako u ostatních slovnících lze vyhledávat hesla na obou stranách slovníku bez nutnosti přepínat jazyk. Své uplatnění najde slovník především v největších firmách, vítanou pomůckou bude jistě i pro profesionální překladatele.

Hospodářské slovníky

Tyto slovníky představují elektronickou verzi slovníků knižně vydaných nakladatelstvím Fraus. Jde v současnosti o nejrozsáhlejší slovníky ve svém oboru. Obsahují 60 000 hesel obohacených o velké množství slovních spojení užívaných v oblasti ekonomiky, mnoho ilustrativních příkladů, synonym a odvozených slov. Značný rozsah slovníku je umocněn vyhledávacími možnostmi softwaru Lexicon a poskytuje uživateli ucelený přehled o slovní zásobě z oblastí účetnictví, prodeje, obchodu, marketingu, přepravy, makroekonomie a mikroekonomie atd. Stejně jako u všeobecných slovníků je i zde k dispozici možnost učení a zkoušení slovíček na základě odborných tematických okruhů z jednotlivých oblastí ekonomie. Slovník využijí především pracovníci obchodních firem, překladatelé a ekonomové.

Kromě těchto překladových slovníků nabízíme též nejnovější verzi **anglického výkladového slovníku** britského nakladatelství HarperCollins Publishers. Jedná se o velmi kvalitní všeobecný výkladový slovník středního rozsahu určený studentům angličtiny na všech úrovních. Slovník pokrývá aktuální slovní zásobu angličtiny včetně hovorové angličtiny a slangu. Je založen na výstižných výkladech jednotlivých významů, doprovázených ukázkovými větnými příklady užití daného slova v kontextu. Obsahuje přes 35 000 hesel, více než 70 000 významů a téměř 100 000 příkladů spolu s informacemi o stylu užití slov, odkazy na synonyma a antonyma a rozlišení mezi britskou a americkou angličtinou. Slovník je výborným doplněním jak studijního, tak velkého anglického slovníku.

Novinky verze 2002

Vzhledem k četným dotazům si dovoluujeme uvést v tomto prvním čísle Zpravodaje stručný přehled hlavních novinek, které přináší nová řada produktů Lingea Lexicon.

Novinky v obsahové části:

- výrazné rozšíření velkých slovníků, velké množství příkladů, kolokací, idiomů a frází, mnoho nových významů i hesel
- přehled gramatiky ve všech studijních a velkých slovnících, slovníky zkratek ve velkých slovnících a v anglickém velkém navíc Roget's thesaurus
- zcela nové tituly: technické slovníky, výkladové Collins COBUILD

Novinky v programu Lexicon:

- dostupnost všech slovníků na hlavních platformách: Windows, Mac OS a Linux
 - vylepšené fulltextové hledání, souhrnné zobrazení nalezených příkladů v jednom okně
 - přepínání mezi více pohledy na heslo včetně možnosti definovat vlastní náhled
 - rozšířené tematické okruhy, snadné přidávání hesel do uživatelských okruhů
 - výrazně zdokonalený dialog slovníku v editoru Word, přehledné zobrazení podobné jako v Lexiconu
-

S jednotlivými tituly a vlastnostmi vás podrobněji seznámíme v dalších číslech Zpravodaje Lingea.

JAZYKOVÉ NÁSTROJE

Firma Lingea se nezabývá pouze vývojem úspěšných elektronických slovníků, ale s jejími produkty se setkáváte již delší dobu. Pokud jste totiž v posledních deseti letech používali např. *Microsoft Word*, *WordPerfect*, *AmiPro* či *Adobe Pagemaker* nebo některý z původních českých editorů, pravděpodobně jste zaznamenali existenci kontroly pravopisu, automatického dělení slov nebo slovníku synonymum.

Kontrola pravopisu I.

Korektor překlepů nebo také **kontrola pravopisu** se s postupně rostoucím počtem uživatelů MS Wordu stává denně užívaným nástrojem. Pokud jste snad ještě nevyužili možnosti nechat si vámi vytvořený text při psaní červeně „označkovat“ nebo to naopak zkoušíte často a s velkým úspěchem, máte možná některé nezodpovězené otázky...

Co to je a jak to funguje?

Jednoduchá otázka. Korektor překlepů je ve své podstatě slovník obsahující českou slovní zásobu. Struktura tohoto slovníku je založena na popisu české morfologie (všech tvarů slov) a na systému vzorů, které slouží ke skloňování, časování a odvozování, tedy k vytvoření všech spisovných tvarů. U pravidelných tvarů to jistě zvládne každý bez problémů, vždyť jsme všichni chodili do školy a ještě snad vylovíme z paměti něco jako „pán, hrad, muž, stroj...“, „nese, bere, maže...“, nebo dokonce psaní y/i a s/z, jenže někdy...jak to jen bylo? Slovník však obsahuje veškeré nepravidelnosti, např. *pes - psa, hnát - žene, bratr - bratři, být - jsem*, a také většinu dubletních tvarů, např. *píši - píšu, plač - plakej, analýza - analyza*.

Ve chvíli, kdy objeví slovo, které z nějakého důvodu nepozná, označí je červenou vlnovkou.

Vám pak stačí použít pravé tlačítko myši a zvolit, jestli je chcete nahradit nějakým jiným z nabídky (ta ovšem nemůže být úplná, záleží na tom, jak moc se to vaše „nové“ slovíčko liší od těch ve slovníku obsažených).

Najde všechny chyby?

Priznáváme – nenajde. Upozorní vás na slova, která v češtině neexistují, i na mnohé nespisovné tvary, např. *dvoum, dvouch, chybama*. Někdy ovšem váš překlep zůstane neodhalen. Může se jednat o jiné české slovo, které si v té chvíli možná ani neuvědomíte. Napišete-li *Skoval se za strom*, místo *Schoval se za strom*, nebo *Její roky se vlnily*, místo

Její boky se vlnily, pak automatická kontrola samozřejmě chybu nepozná a ta zůstane neopravena. Stejně tak vám nemůže ohlídat psaní y/i ve slovech, která existují v obou podobách, např. *Potkal jsem kamaráda s jeho dvěma psy*, nebo *Přátelé šly do kina*, protože *psi i psy, šli i šly* jsou správné tvary.

Problémy mohou nastat také u slov, u nichž Pravidla českého pravopisu dovolují variantní podobu, a to zejména u těch, v nichž se podle Pravidel z roku 1958 píše dlouhá samohláska a podle Pravidel z roku 1993 samohláska krátká a ve většině případů je samohláska krátká i v heslářích Pravidel. V tomto případě jsou opravdu správné obě varianty, jak se můžete dočíst v Dodatku, např. *benzin i benzín, archiv i archív, ofenziva i ofenzíva, balkon i balkón, sezona i sezóna* ap.

Červené vlnovky jsou první pomocí v kritických situacích, ale v konečné fázi vašeho literárního tvorení si text musíte ještě jednou přečíst sami.

Zajímavé funkce

Na první pohled se mohou zdát možnosti funkce kontroly pravopisu vyčerpány. Vy uděláte chybu, korektor ji odhalí (za již zmíněných podmínek) a upozorní vás na ni. Kromě nabídky pravého tlačítka myši můžete využívat i další „malíčkosti“. Když budete v celém textu dělat stejnou chybu a stálo by vás dost času je jednu po druhé opravovat, zkuste vyvolat dialogové okno **Pravopis** a použijte tlačítko **Zaměňovat**. Problém je vyřešen. Nejnovější verze kancelářského balíku Office XP dokonce nabízí automatické opravy již tak „inteligentní“, že v určitých případech nejste opravami chyb obtěžováni vůbec. Chybná slova, pro něž existuje pouze jedna správná nabídka, jsou automaticky opravena v okamžiku, kdy je dopíšete. Pokud se vám tedy podařilo stvořit slova jako *gimnázium, neprimárnější, rozhoverech* apod., nemusíte se červenat, ani vy si toho totiž nevšimnete.

□

Příště: Kontrola pravopisu II. (jaká je a jak se mění slovní zásoba korekturního slovníku)

NAPSALI O NÁS

„Druhá polovina loňského roku znamenala další krok vpřed v podobě uvedení verze 2002, a to prakticky u celého sortimentu. Opravdu silnou zbraní je ovšem fulltextové vyhledávání, v jehož rychlosti a šíři záběru je Lingea na světové špičce. Lingea neohromuje bombastickými změnami, ale tiše a usilovně inovuje. Pod nepatrným kabátem se ukrývá silný nástroj, jehož kvality dočkáte při opravdovém používání.“

Hodnocení:

- + více platform
- + výběr náhledu hesla
- + téma obsahující dříve používaná slova
- + zkratky a synonyma
- + fulltext

PC WORLD, únor 2002

„Co nová verze velkého anglického slovníku (v pořadí již čtvrtá) uživatelům nabízí? Pokud jde o kvantitu, pak základní slovník obsahuje 200 000 hesel (z toho 70 000 ozvučených), 500 000 překladů a 70 000 příkladů a frází. Ve srovnání s předchozí verzí slovníku jde o dvojnásobný nárůst. Pokročilejší uživatele jistě potěší možnost vytvořit si uživatelský slovník a vlastní okruh slovíček k učení a cvičení. A ještě jedna příjemná zpráva nakonec - slovník ke svému fungování nepotřebuje Windows: běží také na platformě Linux a Apple Mac OS.“

Plusy/minusy:

- + množství slovníků a jejich velikost
- + fulltextové vyhledávání, mnoho příkladů
- + cena
- přílišná barevnost

Computer, 1/02 2002

„Při pročítání manuálu mě zaujala zmínka o tom, že slovník umí vyhledávat také foneticky, tedy i v případech, kdy u konkrétního slovíčka zapíšete vyslovnost. V případě, že potřebujete překládat slovíčka z textu, který je uložen v nějakém dokumentu, můžete využít dvě nabídky Lexiconu. Tou první je možnost přenášet neznámá slovíčka přes schránku. Druhá možnost tento postup usnadňuje. Zapnete-li položku Automatické přebírání slov ze schránky, postačí neznámé slovíčko označit a vložit do schránky.“

□

Počítač pro každého, 1 2002

PŘEHLED SLOVNÍKŮ LINGEA LEXICON 2002

PRODUKT	CENA	UPGRADE
Anglický studijní	790	490
Anglický velký	1 990	1 490
Anglický hospodářský	1 290	
Anglický technický	1 690	
Anglický kapesní	1 490	690
Lingea Collins COBUILD	990	790
Německý studijní	790	490
Německý velký	1 990	1 490
Německý hospodářský	1 290	
Německý technický	1 690	
Německý kapesní	1 490	690
ZVÝHODNĚNÉ KOMPLETY		
Anglický velký + hospodářský + technický	3 990	2 990
Anglický studijní + Lingea Collins COBUILD	1 490	1 290
Německý velký + hospodářský + technický	3 990	2 990
ZVÝHODNĚNÝ UPGRADE		
Na anglický velký		890
Na německý velký		890

Všechny uvedené ceny jsou včetně 5%DPH.

Cena uvedená ve sloupci UPGRADE je pouze pro registrované uživatele, kteří vlastní některou předcházející verzi slovníku Lexicon pro daný jazyk.

Zvýhodněný UPGRADE je pro majitele předchozí verze velkého slovníku.

Slovníky Lingea Lexicon 2002 si můžete objednat na www.lingea.cz, telefonicky nebo písemně na některé z níže uvedených adres firmy Lingea anebo u vybraných prodejců, jejichž seznam je uveden taktéž na www.lingea.cz.

Pobočky firmy Lingea:

Brno, Palackého tř. 35, 05-41233160

Praha, Kroftova 18, 02-57325822

Bratislava, Špitálska 10, +421-02-52920579